

CENAZEANUL

ZIAR DE OPINIE ȘI INFORMARE
SOCIAL - CULTURALĂ

IMNUL MIELULUI

*Cu mielul-n brațe bătrînul a plecat
Din sat în zori pe drumul spre cetate
Să-și pună mîna toți pe capul lui
Din cei robiți de boli și de păcate.*

*Se spală astfel de multele greșeli
De-a fi rănit văzduhul cu strîmba lor făptură
Și mielul-mpovărat cu neputința lor
E scos în nopți la lupi pe arătură.*

*Ochii sînt verzi și limpezi încă neumbriți
De nici un val de patime străine
Oamenii tot vin și-și spală-n capul lui
Mîinile groase pline de rugină.*

*Urechile-s din ce în ce mai lungi
Piciorul din traistă au ieseț țurloaie
Și mielul iată-l Țap ispășitor
Pe deal în staur răstignit în ploaie.*

ION ALEXANDRU

HRISTOS A ÎNVIAT!

anul I. (1993) OP. 2.

CUVÎNT DE ÎNVĂȚĂTURĂ LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIEREA DOMNULUI

Sărbătoarea ÎNVIEREA DOMNULUI este cea mai însemnată sărbătoare a Legii noastre strămoșești. Este "sărbătoarea sărbătorilor", ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într-însa (Psalm ex.VII,24) și de aceea vă întîmpin cu salutul nostru strămoșesc și creștinesc: "HRISTOS A ÎNVIAT!"

Aceste cuvinte au fost adresate mai întâi femeilor care mergeau dimineața la mormîntul Domnului să-i ducă mir cu care se ungea trupul mortului după obiceiul iudeilor. Din cauză că femeile duceau miruri se numeau mironosițe. Ele au fost întîmpinate de către un înger ce stătea lingă piatra mormîntului cu cuvintele "nu vă înspăimîntați. A înviat! Iată locul unde a fost pus". (Marcu XVI,6).

Eles-au dus în grabă și au vestit sfinților Apostoli că a înviat Domnul. Doi dintre ei, Petru și Ioan, au alergat la mormînt și l-au găsit gol.

În aceeași zi, Isus s-a arătat sfinților apostoli, în casa în care stăteau înfrica de frica iudeilor și i-a salutat cu cuvintele: "Pace vouă! Eu sînt, nu vă temeți!" Iar ei, spăimîntîndu-se și înfricoșîndu-se, credeau că văd un duh. Și Isus le-a zis: "Pipăiți-mă și vedeți că duhul nu are carne și oase precum mă vedeți pe Mine că am." Și zicînd aceasta le-a arătat minile și picioarele sale (Luca XXIV-36,39). Apoi s-a arătat în drum spre Emaus unecilor Luca și Cleofa care s-au încredințat și ei că a înviat Cristos.

A opta zi după înviere s-a arătat din nou Sfinților Apostoli, fiind de data aceasta și Toma cu ei, care punînd degetul în semnul cuielor și mîna sa pe rana din coasta Domnului a exclamat fiind pătruns de adevărul prezenței dumnezeiești și omenești "Domnul meu și Dumnezeu meu" (Ioan XX-28).

Timp de 40 de zile după învierea Sa din morți Isus s-a arătat în repetate rînduri Sfinților Apostoli și mulțimilor care erau cu ei, a mîncat și a vorbit cu ei ca să-i încredințeze de învierea sa și să le împărtășească învățăturile Sale Dumnezeiești.

Toți acești și încă mulți alții sînt "martorii Învierii". Este adevărat că noi nu putem să-l vedem cu ochii trupeiți pe Cristos cel înviat fiindcă El s-a înălțat la cer, dar pe temeiul mărturiei celor ce L-au văzut și auzit putem mărturisii cu bucurie: "învierea lui Cristos văzînd, să ne închinăm Sfîntului Domnului Isus Cristos, unuia Celui fără de păcat."

Vestea Învierii Domnului a devenit adevărul și mărturisirea de credință care stă la temelia creștinătății fiind rostită încă din primele veacuri ale creștinismului și pe întinsul pămînt locuit azi de poporul nostru, unde trăiau strămoșii noștri daco-romanii. Se știe că Sfîntul Apostol Andrei a propovăduit Evanghelia în părțile Dobrogei noastre de azi și că urmașii Sfinților Apostoli au trecut din sudul Dunării în nordul ei și au răspîndit învățăturile creștinismului.

Astfel poporul nostru a primit de la începutul nașterii lui Evanghelia, vestea cea bună, a lui Cristos precum și lumina Învierii lui.

Obişnuind noi să ne spunem unii altora, de la paști pînă la Înălțarea Domnului: "Hristos a înviat!" și răspunzînd "Adevărat a înviat!", nu facem decît să mărturisim credința moșilor și a strămoșilor noștri și să continuăm a trăi în Legea creștinească în care au trait ei. În lumina învățăturii despre Învierea Domnului înțelegem valoarea vieții la care ne cheamă Isus Cel înviat, valoare a creștinismului, a rostului pe care îl are în lume. Numai înțelegînd și lăsfîndu-ne pătrunși de dorurile binefăcătoare ale Învierii ne putem îndeplini cu răspundere creștinească îndatoririle față de semenii noștri, numai urmînd chipul în care a trăit Isus Cristos și a slujit pentru mîntuirea noastră, ne putem învrednici și de viața cea veșnică, pe care o dorește sufletul nostru.

Întîmpinîndu-vă cu aceste gînduri creștinești nu exprim o dorință, o bunăvoință sau o părere personală, ci însuși adevărul de temelie al credinței noastre în Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Biruitorul morții și Stăpînul vieții deoarece: "Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcînd, și celor din mormînt viața dărîindu-le" (Troparul Învierii).

Preot GH. COVACI

PACE-N CER ȘI PE PĂMÎNT, ÎNTRU OAMENI BUNĂ-NOIRE

Evenimentele din Decembrie 1989 au dus la mari perturbări în societatea noastră. După jumătate de secol de totalitarism, ne-am trezit în acel "gol de putere" în care acumulările din epoca dictaturii au răbunat și s-au dezlănțuit pătimaș și necrușător. Legile, bune sau rele, au fost aruncate la lada cu gunoi a istoriei, odată cu vechea orînduire, iar altele abia acum încep să apară. Toți am devenit deținători ai adevărului făuritor ai noii istorii. Se consideră că cine strigă mai tare și urf, cine acuză mai mult, cine a suferit sau a fost nedreptățit mai mult, are dreptul mai mari. Toți au dat năvală la posturi, funcții, servicii. Au început acuzații, demascări, demolări, plata polițierilor scadente. Nimăn nu este dispus să accepte părerile sau soluțiile altora. Clase, grupuri sociale indivizi au început să emită pretenții la drepturi compensatorii. Cine să le dea? Cei arestați și condamnați sau poporul? Apariția pluripartidismului, element primordial într-un stat democratic, a dus la mai multă intransigență, la divizarea societății. Intoleranța dusă pînă la absurd cu intenții destructive ne-a cuprins pe toți. Frați, copii și părinți, vecini și prieten, au devenit dușmani. Acest tablou deprimant îl găsim zilnic în presă, la radio, televiziune, conferințe de presă. Rezultatele acestei stări de lucruri sînt vizibile mai ales în lumea orașelor și se manifestă prin scăderea producției, inflație, șomaj, greve, etc. Cu mai mică intensitate aceste fenomene zguduie și viața satelor. Și în sate sînt greutăți mari și neazuri multe, dar ele sînt și pot fi rezolvate dacă oamenii dau dovadă de mai multă înțelegere, bunăvoință, înțelepciune. La noi în comună aplicarea legii Fondului funciar care se apropie de ultimul ei act, împărțirea titlurilor de proprietate, s-a derulat în condiții legale, fără agravarea nemulțumirilor. Oamenii și-au primit drepturile cuvenite. Dragostea de pămînt, de gospodăria proprie, dorința de progres și bunăstare materială au trezit interesul și dragostea de muncă a țaranului. Oamenii se depășesc pe ei înșiși prin grija cu care își lucrează pămîntul, prin gustul cu care își rînduiesc gospodăria prin pasiunea cu care își cresc și îngrijesc animalele. Rezultate bune au obținut în acești ani oamenii harnici și pricepuși, localnicii, care s-au născut pe aceste meleaguri, care cunosc toate secretele pămîntului și tehnica obținerii unor recolte îmbelșugate. Greutăți mari se întîmpină și în agricultură, mai ales acolo unde țării nu dispun de rezerve financiare ca să le investescă în munca pămîntului.

Din această cauză dar și din altele, multe loturi de pămînt arabi stau de doi ani nelucrate, fiind surse de buruieni pentru loturile vecine.

Din cele relatate pînă acum, reiese că societatea noastră românească se află într-o gravă criză socială și economică. Se pare însă că dominantă în societatea noastră, generatoarea și a celorlalte crize este criza morală. Rădăcinile acestei crize trebuie căutate în orînduirea anterioară materialistă, care nega existența sufletului, a unor percepțe morale, religioase, a unor trăiri sufletesti intense, a glîndi nașterea, trăirea și moartea nu ca simple fenomene materiale și nu de nuanță spirituală. De aceea o mare atenție trebuie să o acordăm mai ales asanării noastre morale și intelectuale. Trebuie să ne întoarcem la obiceiurile pămîntului, la percepțele etice și morale ale existenței sufletului, ale credinței noastre străbune.

Asta nu înseamnă să ne întorcem cu 50 de ani în urmă într-o epocă depășită ci să actualizăm vechile principii și percepțe morale la epoca pe care o trăim.

Biserica este desigur instituția care trebuie să joace un rol foarte important azi în asanarea morală a societății, în curățirea sufletului omului de toate raclele orînduirii comuniste. Prin biserică și religie omul devine mai curat, mai cinstit, mai sincer și corect. El va trăi într-o atmosferă curată, nepoluată, va iubi sincer și dezinteresat pe semenii săi va urf falsul și minciuna, nedreptățile. Rînduirea de față nu are un caracter moralizator și nu se vor a fi lecții de conduită socială și morală pentru cititori. Ele sînt luate din realitatea politică, socială și morală a societății noastre.

Autorul a dorit să arate la toți care citesc aceste rînduri că principii de bază care trebuie să stea la baza construirii tinerei noastre democrații este MUNCA, buna înțelegere și conviețuire, spiritul de înțajutorare.

Fie ca venirea primăverii și a Sfîntelor Sărbători de Paște să ne întîncească pe toți, să trezească în sufletele noastre setea de muncă și dragostea de viață, să devenim mai buni, mai înțelepți, mai concilianți.

Fie ca sărbătoarea Învierii Domnului să ne unească pe toți, cenăzenii în învingerea greutăților pe care le întîmpinăm. Acestea le vom învinge, nu așteptînd mureu ajutorul statului ci căutînd singuri soluții.

HRISTOS A ÎNVIAT!

prof. Ioan Strungariu

CAMERA AGRICOLĂ CENAD

vă informează

I. Situația fondului funciar din comună este următoarea:

- Total teren arabil .....5.564 ha
- din care: - asociația Moriseana .....3.670 ha
- asociații familiale .....1.014 ha
- individuali .....880 ha
- Izlaz comunal .....809 ha.

II. Situația prezentă și de perspectivă a culturilor de pe hotarul comunei:

A. Însămînțări efectuate pînă la 1 aprilie 1993:

Cultura	Total	Asociații	Individuali
- Grîu	1145	874	271
- Orz	773	587	186
- Ovăz	395	350	45
- Usturoi	22	14	8
- Arpagic	23	14	9

B. Însămînțări previzibile pentru etapa următoare:

- Porumb	1117	797	320
- Floarea soarelui	1050	800	250
- Lucernă	125	110	15
- Sfeclă de zahăr	67	50	17
- Ceapă sămînță	4	4	-
- Alte culturi	904	70	834

III. Procurarea semințelor necesare pentru etapa următoare:

-porumb și floarea soarelui se pot procura începînd cu 6 aprilie 1993 de la asociația "Moriseana" la valoarea prețului de la acea dată la Agrosem fără adaos comercial;

-legume semințe se pot procura adresîndu-vă doamnei Ivașcu Rodica din Cenad;

-soia și lucernă se pot procura de la Agrosem Lovrin. Magazia asociației "Moriseana" Cenad poate asigura contra cost îngrășăminte și erbicide pentru cultivatorii individuali.

IV. Perioadele optime de semănat culturile sînt următoarele:

- floarea soarelui 1.04-10.04;
- porumb 10.04-25.04;
- soia 15.04-30.04.

V. Tarifele la principalele lucrări agricole executate mecanic la nivel de Agromec sînt următoarele:

- Arături soluri și adîncimi.....5885-8685 lei/ha;
  - Discuit și grăpat ogoare.....2615 lei/ha;
  - Semănat porumb și sfeclă.....2125-3880 lei/ha;
  - Administat îngrășăminte chimice.....750 lei/ha;
  - Erbicidat.....925-1165 lei/ha;
  - Prăsit mecanic.....1255-1960 lei/ha.
- Tarifele la transporturi mecanice sînt următoarele:
- transport cu 2 remorci.....2125 lei/oră;
  - transport cu 1 remorcă.....1915 lei/oră.

CONSILIUL LOCAL

DIN ACTIVITATEA CONSILIULUI LOCAL AL COMUNEI CENAD

3

Pentru informarea cetățenilor legată de obligațiile pe care le au față de autoritatea administrativă locală, dăm mai jos extrase din Hotărârile Consiliului local al comunei Cenad pe anul 1993:

1. Hotărrea nr.1 din 20.01.1993 privind taxa pentru apa potabilă:

- pentru instalație cu un robinet în curte = 60 lei/lună de persoană;
- pentru instalație cu baie = 45 lei/lună de persoană;
- pentru ambele instalații (robinet în curte și baie) = 105 lei/lună de persoană;

- pentru persoanele care iau apa de la cișmeaua publică = 45 lei/lună de persoană; - pentru cei care au montat apometre = 30 lei pentru fiecare m³;

- cei care au instalație cu apă și nu plătesc pînă la 30.09.1993. vor fi sancționați

cu debransarea de la coloană, cu posibilitatea de rebransare după 30 de zile

în urma plății contravalorii apei și taxei de rebransare;

-taxă bransament apă = 5000 lei;

-taxă debransare și rebransare = 8000 lei;

-plata contravalorii apei pînă la 31.03.1993. nu va suporta majorări;

-începînd cu 01.04.1993. pînă la 30.09.1993:

1. Taxa de apă va suporta majorări de 10, lunar

2. Taxa de coșărit = 32 lei/lună -coșul fiind considerat nr. de casă

3. Taxa pentru teren agricol se majorează cu 50,

4. Taxa pentru închirieri case se majorează cu 30,

5. Impozitul pe clădiri se majorează cu 10,

6. Taxa pentru mijloacele de transport se majorează cu 10,

7. Pentru anul 1993 taxa privind terenul proprietate de stat (grădini intravilan) se plătește cu 5 lei m². Terenul aparținînd locuinței nu se plătește.

II. Hotărrea nr.2 din 20.01.1993 cu privire la asigurarea pazii:

- se stabilește o taxă locală trimestrială de 700 lei pentru fiecare persoană aptă de pază. Se consideră aptă de pază toți cetățenii de la 18 la 65 de ani de sex masculin.

- sînt scutite de pază persoanele care nu se încadrează în limitele acestor

vîrste precum și:

- veteranii și invalizii de război;

- pensionarii de boală gr. I, II, III;

- elevii și studenții cursuri de zi;

- militarii în termen stagiu militar.

- cei care refuză plata pazii vor fi convocați pentru efectuarea ei obligatorie în comună de cîte ori e nevoie, dar nu mai puțin de 4 servicii pe an.

Termenul limită pentru achitarea taxelor de pază este 30 iunie 1993.

III. Hotărrea nr.3 din 11.03.1993 privind măsuri de îmbunătățire a fondului locativ de stat:

- în vederea remedierii situației deteriorării fondului locativ de stat se stabilesc următoarele măsuri:

- chirișilor care nu întrețin casele proprietate de stat în mod corespunzător, nu li se va reînnoi contractul de închiriere la expirarea celui actual;

- chirișilor care intenționează distruge casele de stat li se vor imputa

lucrările de reparație care se vor efectua;

- chirișilor care au restanțe la chirie nu li se va reînnoi contractul

de închiriere la expirarea celui vechi decît în cazul cînd acesta achită toată chiria

restantă.

IV. Hotărrea nr.4 din 19.03.1993:

- fiecare gospodărie bransată la rețeaua de apă potabilă este obligată să-și

monteze apometru începînd cu data de 01.04.1993;

- sumele încasate pașal pentru consumul pe 1993 se vor recalcula în

funcție de data montării apometrului, suma rămasă fiind luată în evidență ca

avans pentru consumul de apă pe anii viitori;

- montarea apometrelor se face numai de către instalatorii primăriei,

taxa de montare fiind de 1000 lei pe apometru.

V. Hotărrea nr.5 din 19.03.1993 privind stabilirea taxelor de

pășunat pe pășunea comunală:

- se stabilește data de 15 aprilie pentru scoaterea animalelor la pășunat

și data de 1 decembrie ca dată de intrare a animalelor în gospodăriile populației;

- persoanele care ignoră datele de mai sus și distruge pășunea vor fi

sancționați cu amendă între 5000-10000 lei/cap animale mari și 1000-5000

lei/cap animale mici. - se stabilesc pentru anul 1993 următoarele taxe pentru

pășunat:

- ovină adultă = 200 lei;

- miel = 100 lei;

- vacă = 1000 lei;

- vițea = 700 lei.

- preluarea animalelor de către ciobani și vîcari se va face pe baza

chitanțelor de achitare a taxelor de pășunat de către proprietar.

Consiliul local

PERENITATEA FOLCLORULUI

*Motto: "Și cum vin pe drum de fier
Toate cîntecele pier" M. Eminescu*

I: cea dispariției folclorului nostru datorită pătrunderii elementelor de viață modernă a fost și este o alarmă falsă. D: la lansarea ei și pînă-n zilele noastre folclorul românesc nu a dispărut și nici nu va ieși din arena vieții noastre spirituale. Și azi ca și în trecut se cîntă și se dansează cu diferite ocazii și azi ca și în trecut se colindă cu ocazia Crăciunului sau a Anului Nou; și azi ca și în trecut se respectă unele tradiții. Au dispărut sau sînt foarte rar folosite descîntecele sau vrăjile. Lucru normal. Dar nu în ele a stat sau stă viabilitatea folclorului nostru.

În timpul primului război mondial s-au scris sute de scrisori în versuri din țară către cei plecați și invers. Apoi a apărut în viața țării fenomenul emigrării în Statele Unite ale Americii. Și acum sentimentul de înstrăinare a dat la iveală adevărate "romane în versuri". Recentele plecări masive de populație autohtonă în unele țări din Europa de vest au produs, datorită aceluiasi sentiment de înstrăinare, noi "scrisori" în versuri în care este evocată despărțirea de cei dragi.

Intrînd în posesia unor astfel de scrisori publicăm spre ilustrare un fragment dintr-o astfel de scrisoare. În folclor autorul este anonim. Păstrăm și noi această caracteristică și nu divulgăm numele autorului.

Gheorghe Doran

"Mamă, tu cînd ai plecat
Drumul mi s-a-nțunecat
Cînd la gară te-am condus
Lacrimele m-au cuprins
Sufletu-mi s-a-ngreunat
N-a fost greu c-am așteptat
Ci-a fost greu că ai plecat.
La Arad cînd am ajuns
Am văzut că trenul vine
N-am știut ce e cu mine
Pe tine te-am sărutat
Și cu lacrimi te-am udat
Și ți-am zis, fetița mea
Eu te rog nu mă uita
Ori pe unde vei umbra."

OTRAVA AUTORIZATĂ - Alcoolul etilic

Alcoolul etilic, prezent în băuturile alcoolice distilate sau de fermentație este cel mai răspîndit toxic fiind cunoscut și consumat din cele mai îndepărtate timpuri.

Redutabilă otrăvire socială, alcoolul etilic, prin consecințele grave ale intoxicației acute și cronice, prin alcoolismul acut și cronic constituie o preocupare permanentă a diverselor specialități medicale și ale științelor sociale.

Consumul de băuturi alcoolice pe plan mondial crește de la an la an, iar prin consecințele negative asupra stării de sănătate cît și prin efectele profund antisociale, problema alcoolismului, considerată ca un flagel social alertează tot mai multe organisme naționale și internaționale.

Împregnația alcoolică ți pune amprenta asupra individului care capătă o serie de caractere somatice distinctiv și anume: faciesul caracteristic, cu roșeață sau paloare, venele mai exprimate la pomeți și nas, tremurături fine ale extremităților, tremurături ale limbii, tremurături și fenomene vegetative ca sînt mai exprimate dimineața, ele se atenuază după consumul de băuturi alcoolice.

Personalitatea alcoolicilor este vădit modificată, se caracterizează prin tulburări ale proceselor cognitive, prin deficiențe de comportament etico-social, bolnavul nu-și mai respectă promisiunile și cuvîntul dat, nu-și mai ascunde viciul, devine indiferent la zămbetele și observațiile celor din jur, iar interesul față de profesiune și familie scade progresiv. În chestiunile toți banii pe băutură, petrece aproape tot timpul prin circulații, este indiferent față de situația materială în care ți sînce familia sau se culpabilizează pentru alcool și pentru consolare bea din nou, intrînd într-un cerc vicios.

Irascibil, cu dispoziție oscilantă, el trece brusc de la o extremă la alta, motiv pentru care întregirea în locul de muncă și în familie se face deficitar. Organismul se alterează progresiv, bolnavul nu se mai alimentează regulat, sîlbește în greutate, somnul devine agitat, cu coșmaruri, neodihnitor. Acum apar transpirații, tremurături, carențe vitaminice și nutritive, procesele metabolice și hidroelectrolitice fiind perturbate, bilanțul energetic al organismului devine negativ.

Această modificare de personalitate (scăderea randamentului în muncă, scăderea intelectuală, irascibilitate, etc.) duce de obicei la denaturarea contractului de muncă, în familie scandalurile se în lanț, ceea ce agravează și mai mult situația și existența sa.

Această fază poate să țină mai mulți ani, evoluția avînd loc lent dar sigur spre leziuni organice și cerebrale ireversibile.

SCRITORII CELEBRI DESPRE ALCOOLISM

-N. Iorga: "Alcoolistul tot ți măbuză sufletul, apoi trupul."
-Dostoievski: "Vodka este incoloră, dar înroșește nasul și întolzește sufletul."
-Cehov: "Nu voința e tare, ci cazoul este slab."

Dr. Velcov Petru

HOTUL DE PĂGUBAȘ

În ziua de 28 februarie 1993, cetățeanul PASCUȚOI ILIE, din Cenad, nr.1639 reclamă furtul din locuința sa a următoarelor bunuri:

- 4(patru) găini în valoare de 6000 lei;
- 60 kg porumb boabe în valoare de 4200 lei.

În urma unor activități specifice muncii de poliție întreprinse de lucrătorii Postului de poliție Cenad la data de 1 aprilie 1993 (fără păcăleală) au fost identificați autorii furtului comis, aceștia fiind:

1) Scheu Gheorghe în vîrstă de 27 de ani cu domiciliul în comuna Variș Județul Timiș, care locuiește fără forme legale pe raza comunei Cenad;

2) Szilaghi Ioan în vîrstă de 39 de ani cu domiciliul în Cenad nr.1872.

Bunurile furate au fost valorificate pe băutură, de către infractori, consumată de aceștia împreună cu păgubașul.

În urma extinderii cercetărilor cu privire și la alte cazuri de furturi din comună, pînă acum s-a mai stabilit că Scheu Gheorghe este și autorul unui furt de biciclete, tot în paguba lui Pascuțoi Ilie. Bicicleta sustrasă de cel în cauză la data de 18 martie 1993 din orașul Sinicolanul Maro a fost recuperată și predată părții vătămate la data de 1 aprilie 1993. Cercetările continuă.

Avînd în vedere prietenia păgubașului cu infractorii și consumul colectiv al băuturii procurate pe bunurile furate ne întrebăm dacă proverbul: "Cine se aseamănă se adună" s-ar putea ați și la baza prieteniei între infractor și păgubaș.

Ion Strungariu

În numărul anterior al ziarului promiteam că vom publica o cronică a unui meci disputat de Mureșul-Cenad în luna august a anului 1959. Ceea ce și facem. Redăm mai jos cronica, amintind că partida s-a disputat în cadrul "CUPEI SATULUI BĂNĂȚEAN" în șaisprezecimile de finală. Mureșul înalinea la 9 august 1959 formația Checiana din Checia. Rezultat final 2-1 pentru ai noștri, la pauză scorul fiind egal 1-1. Iată formația aliniată: Iung, Nedelcov, Isac, Covaci, Onișă, Despinolu, Toșici, Radu Gh., Nyari, Jivici, Martinic. Căpitan de echipă: Isac. S-au evidențiat Isac, Iung, Covaci, și Jivici. A arbitrat Schulde din Sînnicolaul Mare. Meciul a fost omologat cu rezultatul de 3-0 pentru Mureșul deoarece echipa din Checia a părăsit terenul în minutul 86 de joc. După această partidă echipa noastră s-a calificat în finală. Iată ce scriau la vremea respectivă inimoșii cronicari cenăzeni: "Meciul începe cu un atac al echipei oaspete după care Mureșul preia inițiativa și în minutul doi execută un corner fără rezultat. În minutul cinci Nyari trage de la 16 metri, dar portarul reține. În minutul șase mingea trimisă pe partea dreaptă a terenului ajunge la fundașul oaspeților care în loc să degajeze îl scapă mingea priatre picioare, și Toșici fiind în apropiere și urmărind faza țighește întră în posesia mingii și nefiind urmărit de nimeni introduce mingea în colțul stîng 1-0. În același minut Radu Gh. de la 5 metri ridică mingea peste poartă. Un minut mai tîrziu Iung face poradă la un corner executat la poarta noastră. Urmează o perioadă în care fazele se plimbă de la o poartă la alta. În minutul 29 beneficiem de două lovituri de colț care rămîn fără rezultat. După aceasta oaspeții revin în atac, beneficiază de două lovituri de colț iar în minutul 42 se produce egalarea. Mingea trimisă pe dreapta intră în posesia extremei care-l depășește pe Covaci și din apropiere marchează 1-1. În această perioadă s-a evidențiat întreaga apărare în frunte cu Isac care l-a anihilat completamente pe rutinatul Polecsici. În repriza a doua Mureșul ia inițiativa în primele minute, dar înaintarea combină mult ușurînd astfel apărarea adversă. Multe acțiuni ale echipei noastre sînt oprite din cauză că Martinic se află în offside.

În această perioadă Radu Gh., Nyari și Jivici încearcă poarta dar nu reușesc să urce scorul. Oaspeții și revin și prin extremele foarte rapide care însă au greșit, slăbind ritmul în fața porții, dezlănțuie o serie de atacuri periculoase care sînt oprite de Onișă, Nedelcov, Covaci, Isac și în ultima instanță de Iung. Într-un astfel de atac Covaci salvează de pe linia porții, iar Nedelcov plonjează pe o minge cu corpul care s-a îndreptat spre poarta goală. Mureșul răspunde cu contra atacuri periculoase periculoase. La un astfel de contra atac Nyari este faultat la 20 de metri de poartă în minutul 38 al celei de-a doua reprize și tot el execută lovitura pecetluind scorul final 2-1. În minutul 86 la un contra atac al oaspeților mingea se află la extrema stîngă, iar cea dreaptă fiind în offside acțiunea este oprită de arbitru. Oaspeții protestează și părăsesc terenul cu două minute pînă la fluierul final.

Așadar, se mai consemna un rezultat bun în cartea de aur a fotbalului cenăzean. Vom continua în numerele viitoare cu interviuri, cu amintiri, cu gânduri ale foștilor... "combatanți". Îi rugăm pe cei care "zburdau" atunci pe gazonul verde să albă răbdare! Vor fi toți amintiți în coloanele ziarului nostru. Nu vă grăbiți! Pe rînd.

COLT ALB

Notă: Cronica meciului a fost redată cu ortografia și exprimarea folosită în materialul din care ne-am inspirat.

TABLETA DE SPECTATOR

Am fost într-una din duminicile trecute la meciul de fotbal CENAD-TEREMIA. Frig, umezeală, spectatori pușini, dar buni. În teren douăzeci și doi de jucători își disputau o minge ce se încăpățina să nu intre între barele porțiilor, la una sau la cealaltă.

Ai noștri, au jucat fără culoare, fără gust, fără claritate. Ambiție au avut. Dar nu este de ajuns. Arbitrii, oameni și ei, aflînd că în Cenad nu mai sînt vii, s-au orientat spre Teremia. Se spune că pe acele meleaguri mai sînt. Nu s-au distrus. În încăpăținarea lor se vorbește că locuitorii de la "sud de noi înșine" au niște instalații grozave care produc un coniac grozav: **CONIACUL DE TEREMIA!**

Dar să nu fim răutăcioși! Nu din cauza coniacului stăm așa cum stăm. Poziția noastră în clasament este determinată de poziția gardului stadionului. Cineva l-a "mutat". Nu tot deodată. Nu. Pe rînd, piesă cu piesă, zăbrea cu zăbrea. Stîlp cu stîlp. Fără gard, deci fără protecție, jucătorii noștri își pierd firea, sînt neajutorați.

Cenăzeanul fură. Fură și el ce poate. Nu mi-o luați în nume de rău. E drept nu toți fură. Fură numai unul. Dar să nu-mi spuneți mie că acela care au "mutat" gardul sînt din Saravale sau din Kiszombor. Nu, sînt tot de-ai noștri și atîta timp cît nu sînt prinși și demascați apreciem că toți cenăzenii au participat la "mutarea" gardului. Aș vrea să cred că o dată cu primenirea de Paști vom primeni și stadionul. Să-i cumpărăm un gard. Unul mic, dar să fie.

Primăria, agenții economici, oamenii cu stare și cu dare de mină pot face ceva? Sigur.

Gardul a murit! Trăiască gardul!

COLT ALB

PASIUNI

AZI DESPRE NUMISMATICĂ

(Interviu cu
domnul Anuichi Gheorghe)

Reporter: Ghiță, ești cunoscut în sat ca un om cu multe pasiuni, cu preocupări dintre cele mai diverse și interesante, un autodidact prețuit. Numele tău cu profundă rezonanță aromânească este rostit cu respect nu numai la Cenad. Știu că ești aplecat și spre numismatică. Te pasionează de mult ?

Anuichi Gh.: Da. De 27 de ani.

Reporter: Ce este numismatică ?

Anuichi Gh.: Este o disciplină auxiliară a istoriei care se ocupă cu istoria monezilor, a medaliilor vechi etc. Studiază evoluția acestora din punctul de vedere al formelor, al gravurilor, al baterii și al circulației lor. Mai are în vedere și documentele care conțin date referitoare la monede.

Reporter: Cunosc că o parte a monedelor care-ți aparțin au circulat și pe teritoriul Cenadului. De altfel aici au și fost descoperite. După cucerirea Daciei de către romani (106 e.n.) putem vorbi de o circulație a monedelor romane în zona în care trăim ?

Anuichi Gh.: Desigur Traianus (98-117 e.n.), Hadrianus (117-138 e.n.), Septimius Sever (193-211 e.n.) au bătut monede care au circulat și la Morisena (Cenadul de azi). Dețin monede și din vremea împăratului Teodosiu (379-395 e.n.) ceea ce dovedește continuitatea elementului daco-roman în vatra cenăzeană, ca să spunem așa. Aici au fost descoperite monede datate anterior cuceririi Daciei, chiar de pe vremea împăratului Vespasian (69-79 e.n.).

Reporter: O ultimă întrebare: dacă vom pune bazele unui punct numismatic aici la Cenad ești dispus să expui o parte dintre ele ?

Anuichi Gh.: De ce nu ? Și eu sînt interesat. Cenadul merită un muzeu.

NUMISMATICUSDE RES PUBLICUM
sau
DESPRE LUCRUL PUBLIC

Acceptînd democrația ca formă de organizare a societății, în opoziție cu dictatura trebuie, vrem nu vrem, să acceptăm și separarea puterilor în stat. Interdependența celor trei puteri (legislativă, executivă și juridică) nu presupune relații de subordonare între ele, ci o conlucrare pentru bunul mers al "lucrului public".

Totalitarismul, ca formă de organizare socială, presupune concentrarea pîrghiilor puterii în mîna unui singur partid-partidul unic- și, prin el, în mîna unei persoane sau unui grup de persoane legate între ele de interese politice dar, mai ales, materiale.

Biruină democrația, la noi în țară s-a trecut la separarea puterilor în stat la nivelul țării cît și la celelalte nivele de organizare socială.

Prin aceasta au dispărut din arena politică a comunităților "primarii" investiți cu puteri depline de la care începea "totul" și sfîrșea "totul".

Este timpul să ne împăcăm cu gîndul că primarul zilelor de azi nu mai are puterea și căderea de a lua hotărîri majore de unul singur ci el trebuie să țină cont de părerile consilierilor.

Gîndindu-ne că persoanele care dețin aceste funcții au fost alese de noi ca să ne reprezinte interesele comune este necesar să facem unele precizări.

Pentru nerealizarea dorințelor noastre comune nu este vinovat numai primarul ci întreg consiliul comunal, deci aleșii noștri.

După decembrie 1989, în virtutea dreptului democratic al liberei exprimări am învățat să injurăm, să suspectăm, să denigrăm persoanele suspuse mai ales dacă nu ni se rezolvă o doleanță personală și tăcem "chitic" cînd e vorba de "res publicum" (lucrul public).

Pe cine injurăm ? Pe primar! Dacă nu s-a măturat zăpada pe o stradă, primarul e vinovat; dacă sînt gropi în șosea tot primarul e de vină; dacă, dacă, dacă...

Existența unor păreri diferite între cei aleși este firească. Ei reprezintă în consiliul comunal diferite partide politice.

Necazul este altul. Nu programele politice ale partidelor reprezentate în acest organism comunal este "mărul discordiei". Nu. Citind în paralel aceste programe politice se poate lesne observa că aproximativ toate partidele doresc, în linii mari, aceleași lucruri.

Atunci ce-i dezbină ?

Vom încerca să aflăm aceasta în numerele viitoare.

G. COSAVA

BRĂDULEȚI

250 gr. biscuiți măcinați, 350 gr. nucă măcinată, 2 ouă întregi, 300 gr. zahăr 3 linguri cacao, rom după gust și 2-3 lingurițe lapte rece se amestecă împreună pînă se obține un aluat care se împarte în 40-50 bile sferice. Apoi fiecare bilă se tăvăleşte în prealabil în zahăr farin și se presează lateral cu degetul într-o formă din lemn sau material plastic strunjită în interior sub formă de brăduleț. Prin presare se va urmări ca mijlocul să rămînă gol. Se scoate acest material cu mare grijă și răbdare ca apoi aceste goluri obținute să se umple cu următoarea cremă fiartă pe aburi: 4-5 ouă, 400 gr. zahăr și 3 liguri de cacao. Înainte de a se pune la fiert materialul se bate bine pînă devine mai tare. Se răcește și se adaugă 1/2 kg. unt frecat. Se umple golurile rămase cu el iar la bază folosim foi de napolitane tăiate la dimensiunea cerută de formă ca un capac. Se păstrează la rece pînă se consumă. Poftă bună !

GÎNDURI ÎN DOI PERI

7

- * O onie nu va înțelege niciodată de ce trebuie sărbătorită învierea cu carne de miel.
- * Cali. Ei se scarpină și noi credem că dau afirmativ din cap.
- * Pădurea. Eternă ședință a copacilor.
- * De regulă nu încap în autobus tocmai cei care intenționează să-și cumpere bilete.
- * Stau jos și mă-ntreb. De ce-or fi construit grecii antici atîtea ruine.
- * Am locuit un timp în sufletul unei femei. Mare înghesuială !
- * Sintem gata să oferim totul cînd nu ne-a mai rămas aproape nimic.
- * Omul și-a găsit mulți prieteni în rîndul animalelor, de regulă...necomestibile.
- * Dacă închizi ochii se face noapte. Dar e absurd să cauți stele.
- * Pentru un mare ecou ai nevoie de un mare obstacol.
- * Cei ce se tirăsc nu se împiedică niciodată.
- * Banul pare să fie principiul fundamental al vieții. Cînd ai bani poți să-ți permiți și alte principii.
- * Ideile sînt ca vapoarele. Fac senzație cele ce se scufundă.
- * E neplăcut cînd gresierii își scriu memoriile.
- * Există un daltonism sinistru, cînd negrul îți pare roz.
- * Cînd rage - leul încearcă să stabilească un dialog cu victima.
- * Unii au nevoie de sufleur pentru a spune exact cine sînt.
- * Păcat că au dispărut dinozaurii ! Am fi putut face atîtea din pielea lor...
- * Deocamdată istoria secolului XXI este o carte albă. Dar singele care o va împurpura pulsează de pe-acum frenetic, în vene.
- * Idolatrizăm vulturii, deși gănile ne aduc servicii incomensurabil mai mari.

Ciugulite de ici de colo de

Gheorghe Doran

COMUNA DE FRONTIERĂ

După lungi dezbateri în parlament, la 3 iunie 1992, președintele României, domnul Ion Iliescu, a promulgat Legea privind frontiera de stat a României. Imediat după aceea cadrele de grăniceri care activează pe teritoriul comunei Cenad au luat măsurile de rigoare privind popularizarea ei. Normal, ea trebuie cunoscută de către toți cetățenii dar mai ales de cei care trăim într-o comună de frontieră. Necunoașterea sau nerespectarea legii atrage după sine sancțiunile de rigoare.

De aceea ne-am propus să aducem în fața dumneavoastră câteva dintre cele mai importante prevederi.

În capitolul II se definește regimul juridical frontierei de stat a României care cuprinde "totalitatea regulilor prevăzute în legislația internă care privesc frontiera de stat și apele teritoriale, precum și obiectivele construite la frontiera în comun cu statele vecine în conformitate cu normele dreptului internațional, ale tratatelor, acordurilor, convențiilor și protocoalelor încheiate de statul român cu statele vecine".

Deoarece sîntem în plină campanie agricolă de primăvară vă informăm că în articolul 52 din capitolul al V-lea se arată că: "plantarea pomilor și arbuștilor în zona de frontieră este permisă numai de la distanța de 500 de metri în interior de la fișia de protecție a frontierei de stat", iar "culturile înalte de la distanța de 250 de metri în interior". Pentru consolidarea terenului este permisă plantarea de arbori în interiorul zonei de protecție cu avizul unităților de grăniceri.

În pragul sezonului de pescuit îi atenționăm pe amatorii de astfel de distracții că: "modul de folosire a apelor de frontieră pentru activități economice, navigație, agrement, pescuit sportiv, scăldat, plajă, aprovizionarea și adăpatul animalelor se stabilește de către autoritățile administrației publice locale, cu acordul prealabil al unităților de grăniceri."

Căpitan ION SAVU

GLUME ÎN GAȘCĂ

1. Copilul: Tăticule, dacă pămîntul e rotund și se mai și învîrtește cum pot sta oamenii drept în picioare?
Tatăl: Datorită legii gravitației, dragul meu.
Copilul: Da? Și cum era înainte de a fi votat legea asta?

2. Soția: Dragul meu, poți să-mi dai o mie de lei?
Soțul: Pentru ce?
Soția: Vreau să mă duc la un salon de înfrumusețare.
Soțul: Atunci poftim două mii.

3. - Sînt foarte încureat..Nu știu ce cadou să-i fac nevesti-mi de ziua ei.
- Păi, întreab-o pe ea...
- A, nu ! Asta m-ar costa mult prea scump.

4. - Ia ascultă tinere.. Cum poți cere mîna fiicei mele cînd știi că ești plin de datorii ?
- Îmi poți spune dumneavoastră o soluție mai bună?

5. - Știi ce mi-a spus ? Că sînt cea mai frumoasă, cea mai inteligentă și cea mai cultă fată pe care a cunoscut-o. Apoi mi-a cerut mîna. Ce zici să mă căsătoresc cu el ?
- În nici un caz, dragă. Cu un bărbat care te mînte în halul ăsta încă de la-nceput n-ai să poți fi fericită !

6. - Atît eu, cît și soția mea sîntem categoric împotriva folosirii bătăii în educația copilului.
- Și noi la fel. Pe-al meu nu-l bat decît atunci cînd sînt în legitimă apărare.

7. - Soția dumneavoastră este o ființă încîntătoare !
- Într-adevăr ! Nu are decît un singur defect.
- Care ?
- Face totul cu o nemăpomenită încetineală.
- Nu înțeleg..
- Uite un singur exemplu: ca să declare că a implinit 30 de ani i-au trebuit 45.

Colegiul de redacție

Gheorghe Anuichi, Gheorghe Doran, Ion Savu, Ion Strungariu

urează cititorilor Sărbători fericite !

Redacția și administrația: Asociația "MORISENA"